

Catalunya ha de tornar a mirar lluny

En les meves intervencions sobre la necessitat de resoldre l'encaix de Catalunya a Espanya, sovint he parlat de la diferència entre convèncer i suportar-se, entre conviure o, senzillament, cohabitar.

Convèncer Espanya que l'ambició dels catalans per assolir el més gran autogovern possible és la millor garantia perquè Catalunya desenvolupi totes les seves capacitats econòmiques, socials i culturals en benefici també del conjunt dels pobles que conformen l'Estat.

Convèncer-nos nosaltres mateixos que ho podem fer és la condició indispensable per fer-ho possible.

Catalunya pot anar molt lluny encara si ho fa sobre la base del que és, del que té, del que vol, del que proposa i del que exigeix. No es va més lluny sobre la base d'una quimera, d'un somni estroncat, d'un anhel escapçat. El sentiment no creix a la terra eixorca del ressentiment.

Hem de superar els temps de fer veure que som allò que no som, per mor d'un discurs polític i mediàtic equívoc; un discurs plaent a les oïdes militants, però que ha engrandit el precipici de la incomprensió amb la resta dels pobles de Sepharad. Superar aquesta etapa és la primera passa per avançar en la bona direcció.

Hem de dir-li a Espanya el que volem després de cent anys de reflexions especulatives i tòpics deformadors. Ha arribat l'hora de la veritat per a tots plegats. Existeixen les condicions aquí i allà per concretar solucions. I ens cal aprofitar-les.

Però primer ens hem de dir a nosaltres mateixos què volem per a la Catalunya del segle XXI. I ens ho hem de dir sense reserves, essent conscients de qui som, però també d'on som.

He proposat en diverses ocasions la conveniència que l'Estatut proclamés, de forma senzilla i entenedora, els principis i afirmacions bàsiques d'allò que

Catalunya és i vol continuar sent. Un decàleg que serveixi d'itinerari per a les generacions presents i futures i que pugui ser llegit i explicat a les escoles de Catalunya:

- 1) Catalunya és una nació.
- 2) Catalunya ha viscut els darrers 25 anys l'etapa més llarga de la seva història amb autonomia, democràcia, llibertat i progrés.
- 3) Catalunya ha mantingut i preservat la Generalitat en terra pròpia o des de l'exili, des del seu restabliment l'any 1931, gràcies a la fidelitat i compromís dels seus presidents.
- 4) Catalunya considera Espanya com una nació de nacions i, en perspectiva de futur, l'Estat espanyol com un Estat federal.
- 5) Catalunya recull de la tradició comunitària europea el principi de subsidiarietat, segons el qual, en cas de conflicte legislatiu, prima la llei particular, la més propera, per damunt de la general.
- 6) Catalunya ha estat i serà una nació solidària amb els pobles d'Espanya, als quals transfereix una part dels impostos pagats pels seus ciutadans, d'acord amb un sistema regit pel principi que preveu una contraprestació de serveis similar per un esforç fiscal equivalent.
- 7) Catalunya desenvolupa i es regeix per un sistema propi de regulació de serveis en matèries com la llengua, la cultura, el dret civil i l'organització territorial.
- 8) Catalunya sempre ha reivindicat i assumeix com a propis els valors del saber, l'educació i la igualtat de drets i, en el present, la igualtat entre homes i dones.
- 9) Catalunya considera tan important mantenir el dret propi com disposar de la capacitat necessària per accedir a sistemes universals de comunicació, transport, innovació i tecnologia.
- 10) Catalunya participa decididament en la Unió Europea.
- 11) Catalunya estén la seva mà, a través de l'Estat espanyol, a les comunitats i regions veïnes i els proposa i ofereix col·laboració per crear una regió europea útil per al progrés comú.

Aquest Estatut és una passa de gegant cap a la Catalunya avançada en la reforma social. Catalunya és una nació, però una nació pròpiament de la seva ciutadania, de les persones que hi viuen i hi treballen. No és cap casualitat que la Catalunya ciutadana constitueixi el títol primer del nostre text estatutari, un títol que és el cor i l'ànima de la reforma catalana.

El Consell Consultiu, en el seu dictamen, ha qualificat de necessari, positiu i innovador aquest primer capítol del nou Estatut i que no hi hagi trobat cap rastre d'inconstitucionalitat.

La ciutadania ha d'esdevenir un imperatiu de convivència, a través de la igualtat d'oportunitats, la integració social, econòmica i laboral, l'educació, la sanitat, l'accés a un habitatge digne, l'emancipació dels joves, la protecció dels infants, la conciliació de la vida familiar amb la laboral, el dret a morir amb dignitat, l'ús i promoció del català, el respecte paisatgístic i mediambiental, entre moltes altres polítiques.

Tot el que conté el projecte de nou Estatut per a Catalunya serà possible si s'ajusta a les recomanacions del Consell Consultiu i es prenen els acords que han de propiciar el màxim consens.

Naturalment, hi ha qui creu que tant d'enrenou no val la pena. O que calcula més pensant en els seus interessos que no pas en el progrés general de l'autogovern dels homes i dones de Catalunya.

Catalunya ha sabut mirar lluny en molts moments de la seva història. De la remota i de la més recent. Els homes i les forces que van dirigir la governació de Catalunya d'ençà del restabliment de la democràcia saberen retornar als nostres conciutadans l'orgull de pertànyer a un país que havia perviscut per la força de voluntat, la tenacitat i la lluita col·lectives.

Ara Catalunya ha de tornar a mirar lluny. Està en condicions de fer-ho. Per primera vegada en molts anys no es tracta de reclamar. Ara podem parlar clar perquè Espanya està disposada a escoltar-nos i en condicions de conviure des de l'entesa i no només suportant-nos.

Estic tan convençut que val la pena provar-ho que la meva obligació és intentar-ho amb totes les meves forces. Crec que és el que els ciutadans de Catalunya esperen, avui, del seu president.

Pasqual Maragall. President de la Generalitat

ARTICLE PUBLICAT AL DIARI AVUI L'11 DE SETEMBRE DE 2005